

Vlaamse standaard voor etiketten: Regelgeving jeugd

| Versie | Datum | Opmerkingen |
|--------|----------------|---|
| 1.0 | April 2012 | Eerste ontwerp regelgeving etiketten jeugd fictie 6+ tot 14+ |
| 1.1 | Juni 2012 | Bijwerken deel over genres |
| 2.0 | Oktober 2012 | Bespreking kleuren, genres en AVI |
| 2.1 | Januari 2013 | Afwerking voorstel in afwachting van 2014 |
| 3.0 | September 2013 | Afwerking voorstel, inclusief uitwerking nieuwe genres en eerste lezers |
| 3.1 | November 2013 | Consolidatie voorstel |
| 4.0 | Oktober 2014 | Opname regelgeving Kleuter-ZIZO |
| 5.0 | Maart 2015 | Opname regelgeving ZIZO jeugd |
| 5.1 | Maart 2016 | Aanpassing aan nieuwe doelgroepen OpenVlacc |
| 5.2 | Juli 2019 | Mythen, sagen en legenden bij genres met icoon op etiket |
| 5.3 | Maart 2020 | AVI 5 bij 1e lezers |
| 5.4 | Juli 2020 | Deelaanduiding bij jeugd fictie 6-15+ |
| 5.5 | December 2020 | Toepassing 'groeï' en 'samen' op etiket |
| 5.6 | Maart 2021 | Beperking AVI-niveaus bij groeiboeken (verduidelijking bestaande afspraak) |
| 5.7 | Maart 2023 | Utopische/dystopische verhalen en Toekomstverhalen bij genres met icoon op etiket |
| 5.8 | Mei 2023 | Aanpassing etiketgenre Kortverhalen naar Verhalenbundels |

op dit werk is een [Creative Commons Licentie](#) van toepassing



| | |
|---|-----------|
| 1. Etikettering jeugd fictie 6-15+ | 3 |
| 1.1. VORMGEVING ETIKET | 3 |
| 1.2. VELD 2: LEEFTIJD / ML / GL /AUDIO / TAALAANDUIDING | 3 |
| 1.2.1. Indeling leeftijden en aanduiding via kleur | 3 |
| 1.2.2. Makkelijk lezen + taalaanduiding + groteletter / luisterboeken | 4 |
| 1.3. VELD 3 + VELD 4 | 5 |
| 1.3.1. Genres + verwoording | 5 |
| 1.3.2. AVI / Eerste lezers | 7 |
| 1.4. VELD 5: DEELAANDUIDING | 9 |
| 1.5. VELD 6: SIGNATUUR AUTEUR | 9 |
| 2. Etikettering fictie en non-fictie 0-5 jaar | 11 |
| 2.1. VORMGEVING, ORIËNTATIE & PLAATS VAN HET ETIKET | 11 |
| 2.1.1. Het 2*9 etiket | 11 |
| 2.1.2. Het 2*4 etiket | 11 |
| 2.2. KLEUR + ICOON | 12 |
| 2.3. VERWOORDING GROEIRUBRIEK | 12 |
| 2.4. TAALAANDUIDING | 12 |
| 2.5. INFORMATIEF – PEUTERBOEKEN | 13 |
| 2.6. SIGNATUUR | 14 |
| 2.7. VOORLEESVERHALEN, SPROOKJES, GEDICHTEN | 14 |
| 2.8. HANDMATIGE AANMAAK IN BIBLIOPRINT | 14 |
| 2.9. ISBN-SCAN AANMAAK IN BIBLIOPRINT | 15 |
| 3. Etikettering non-fictie 6-15+ | 16 |
| 3.1. VORMGEVING, ORIËNTATIE & PLAATS VAN HET ETIKET | 16 |
| 3.1.1. Horizontaal 2*9 etiket | 16 |
| 3.1.2. Verticaal 2*9 etiket | 17 |
| 3.2. KLEUR + ICOON | 17 |
| 3.3. VERWOORDING RUBRIEK | 18 |
| 3.4. AANDUIDING LEEFTIJD | 18 |
| 3.5. HANDMATIGE AANMAAK IN BIBLIOPRINT | 19 |
| 3.6. ISBN-SCAN AANMAAK IN BIBLIOPRINT | 21 |

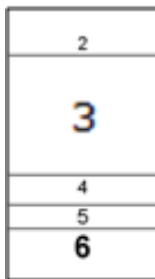
1 Etikettering jeugd fictie 6-15+

Basisprincipes:

- Het gebruikersgemak staat steeds centraal
- Hoewel de etikettering de plaatsing in de bib voor een deel bepaalt, laat ze zeker ook nog vrijheid toe. Zo krijgen B en C-leesboeken twee verschillende kleuren, maar kunnen deze boeken door elkaar alfabetisch geklasseerd worden.
- Meer dan bij de eerder besproken etikettyperingen impliceren de keuzes die in het kader van de standaardisering gemaakt worden over de jeugdbibliotheekmaterialen voor sommige bibs op termijn potentieel een heretikettering van een groot aantal materialen. We zijn ons bewust van deze implicatie, maar beklemtonen dat ze het project niet mag blokkeren: de voordelen op langere termijn zijn immers legio.
De omschakeling hoeft niet meteen te gebeuren, of niet in één keer: men kan vb. leeftijd per leeftijd werken.

1.1 Vormgeving etiket

Het etiket voor de jeugd zal hetzelfde ontwerp als de "STANDAARD Volwassenen Fictie" in Biblioprint krijgen: een 2*4 – etiket met 5 subvelden.



Hieronder bespreken we de verschillende soorten leesboeken met bijhorende invulling van de velden.

1.2 Veld 2: leeftijd / ML / GL / AUDIO / Taalaanduiding

1.2.1 Indeling leeftijden en aanduiding via kleur





Leeftijd wordt aangegeven door **brede categorieën zonder explicitering van de leeftijden, en met een kleurencode.**

Voor de indeling vallen we terug op de **klassieke A|B|C-indeling**, met toevoeging van de **AD**-boeken (15+).

i

- A: 6-8 jaar
- B: 9-11 jaar
- C: 12-14 jaar
- AD: 15+

Deze indeling laat vrijheid bij de opstelling toe: men kan kleuren door elkaar op alfabet zetten, de AD-boeken apart zetten in een jongerenafdeling of integreren bij de C-boeken,...

| 6-8 | 9-11 | 12-14 | 15+ |
|---|---|---|--|
| Geel | ML | Blauw | Grijs |
|  |  |  |  |
| kerstmis | humor | detective | gedichten |
| BOOM | PLEZ | SPEU | PUBE |

Bij het kiezen van de kleuren hielden we rekening met volgende elementen:

- Kleuren zijn voldoende onderscheiden
- Geen groen én rood gebruikt (moeilijk voor veel voorkomende kleurenblindheid)
- Kleurtint laat toe zwarte tekst in af te drukken (nodig voor vb. ML, GL, talen)

De corresponderende RGB/CMYK-waarden zijn:


| Leeftijd | Kleur | RGB | CMYK |
|----------|-------|-------------|---------------|
| 6-8 | Geel | 255,255,0 | 0, 90, 100, 0 |
| 9-11 | Rood | 255, 60, 20 | 0, 73, 91, 12 |
| 12-14 | Blauw | 110,210,255 | 57, 18, 0, 0 |
| 15+ | Grijs | 160,160,160 | 0, 0, 0, 37 |

1.2.2 Makkelijk lezen + taalaanduiding + groteletter / luisterboeken

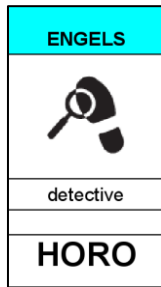
[we volgen hier volledig de eerder gemaakte afspraken bij de volwassenen: summiere aanduidingen die vooral dienen om het personeel te helpen de materialen op de juiste plaats terug te zetten. Het is de bewegwijzering in de bib die de gebruiker naar de juiste afdeling moet leiden.]

Anderstalige werken krijgen de taal in het bovenste veld (veld 2). De taal wordt voluit geschreven binnen de beperking van 10 tekens. We voorzien een aanduiding GL voor **groteletterboeken** en AUDIO voor **luisterboeken** op veld 2. Bij een **combinatie** van AUDIO/GL/ML en een taalaanduiding komt AUDIO/GL/ML eerst, gevolgd door 4 resp. 7 letters van de taalaanduiding.

Vb. 'Geheime gangen', Bies van Ede

| |
|---|
| ML |
|  |
| avontuur |
| VANE |

Vb. 'Skeleton Key', Anthony Horowitz



Vb. 'David Copperfield', Charles Dickens



1.3 Veld 3 + veld 4

1.3.1 Genres + verwoording

Boeken met een genre krijgen een icoon in veld 3 en een verwoording van het genre in veld 4. In de **overzichtstabel** hieronder staan de genres zoals ze in OpenVlacc weergegeven worden in de linkerkolom, de genreverwoordingen in het midden, het icoon in de rechterkolom.

In Biblioprint kiest de gebruiker een Open Vlacc-genre: icoon en verwoording worden via een koppeling automatisch ingevuld. (zoals ook bij STANDAARD volwassenen fictie in Biblioprint)
















De 5 volgende thema's worden binnen de jeugdcatalografie 'erkent' als **genres** zodat er een (NBD-)icoon op het standaardetiket staat: '**sinterklaas**', '**kerstmis**', '**pasen**', '**paardenverhalen**', '**sportverhalen**'.


















Het genre '**Verhalenbundels**' voor de jeugd, gebruikt hetzelfde icoon als genre 'verhalenbundels' bij de volwassenen:



Voor meer info over deze genres, zie de vlacc-regelgevingspagina.

| Vlacc jge | Verwoording | Icoon | Code icoon |
|---------------------------|---------------|---|------------|
| Autobiografieën | autobiografie |  | BG1002 |
| Avonturenverhalen | avontuur |  | BG1076 |
| Chicklit | chicklit |  | BG1074 |
| Detectives | detective |  | BG1003 |
| Dierenverhalen | dieren |  | BG1004 |
| Fantasieverhalen | fantasie |  | BG1093 |
| Fantasy | fantasy |  | BG1091 |
| Gedichten | gedichten |  | BG1020 |
| Griezelverhalen | griezel |  | BG1009 |
| Historische verhalen | historisch |  | BG1011 |
| Humor | humor |  | BG1012 |
| Kerstmis | kerstmis |  | BG1013 |
| Liefdesverhalen | liefde |  | BG1023 |
| Mythen, sagen en legenden | mythen |  | BG1094 |
| Oorlogsverhalen | oorlog |  | BG1016 |

| | | | |
|--------------------------------|-------------|---|--------|
| Paardenverhalen | paarden |  | BG1017 |
| Pasen | pasen |  | BG1019 |
| Reisverhalen | reizen |  | BG1022 |
| Sciencefiction | SF |  | BG1025 |
| Sinterklaas | sinterklaas |  | BG1026 |
| Sportverhalen | sport |  | BG1028 |
| Sprookjes | sprookjes |  | BG1029 |
| Thrillers | thriller |  | BG1001 |
| Toekomstverhalen | toekomst |  | BG1096 |
| Toneelteksten | toneel |  | BG1030 |
| Utopische/dystopische verhalen | dystopisch |  | BG1096 |
| Verhalenbundels | verhalen |  | BG1032 |
| Voorleesverhalen | voorlezen |  | BG1033 |
| Waargebeurde verhalen | waargebeurd |  | BG1034 |
| Westerns | western |  | BG1035 |
| Zeeverhalen | zeeverhaal | | BG1036 |

| | | | | |
|--|--|--|---|--|
| | | |  | |
|--|--|--|---|--|

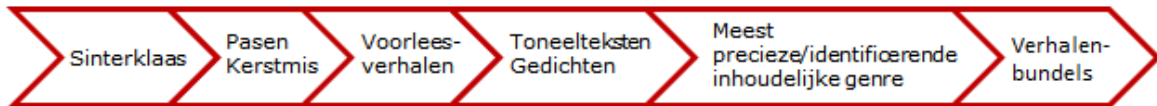
Sommige werken hebben meerdere genres die overeenkomen met een icoon: bv. een titelbeschrijving heeft als genre-velden 'Liefdesverhalen', en 'Chicklit', of 'Avonturenverhalen' en 'Fantasieverhalen'.

De Open Vlacc-catalografen kennen een code toe in de bibliografische beschrijving aan het genre dat op het etiket moet komen.

De beslissing welk genre primeert wordt dus genomen door de OpenVlacc-invoerders. Hierbij worden volgende richtlijnen gevolgd:

- Genres **sinterklaas**, **pasen** en **kerst** primeren **ALTIJD**.
Nu en dan is er een boek dat zowel sinterklaas als kerst als genre heeft: in dat geval laten we sinterklaas primeren.
- **Voorleesverhalen** primeren op alle genres behalve Sinterklaas/Kerstmis/Pasen
- **Toneel** en **gedichten** primeren op alle genres behalve Sinterklaas/Kerstmis/Pasen en Voorleesverhalen
- Het **meest specifieke genre** verdient de voorkeur (vb. Chicklit boven Liefdesverhalen)
- **Inhoudelijke genres** primeren op 'Verhalenbundels'

Of nog, schematisch:



Deze code wordt sinds 2013 aan alle nieuwe en gewijzigde records in OpenVlacc toegekend. Bij oudere records zal daarom vaak een etiket ontbreken.

1.3.2 AVI / Eerste lezers

De werkgroep is het er over eens dat de bibliotheeksector niet té veel mag meegaan in de soms wel erg exclusieve klemtoon op het technisch lezen in het onderwijs. Tegelijk willen we rekening houden met het feit dat voor wie leert lezen enige hulp bij de keuze van de juiste boekjes noodzakelijk is.

We tonen het AVI-niveau op het standaardetiket bij de eerste leesboekjes (AVI 0,1,2,3,4,5¹ / Start,M3,E3,M4,E4) – niet voor hogere niveaus.

Concreet betekent dit dat we de AVI-niveaus (oud of nieuw²) op de plaats van het genre-icoon plaatsen, met '1^{ste} lezers' als verwoording.

Vb. 'Het uur bij Tuur', Riet Wille:



Enkele implicaties van de bovenstaande afspraak:

- 1) De verwoording '1^{ste} lezers' wordt enkel op het etiket opgenomen bij aanwezigheid van (de juiste) AVI-niveaus en heeft **geen rechtstreekse link met de aanwezigheid van het genre 'Eerste leesboekjes'**. Als een boek geen AVI's opneemt, maar wel bedoeld is voor eerste lezers, dan krijgt dit boek in de beschrijving genre 'Eerste leesboekjes' en geen AVI-niveaus. Daaruit volgt dat er ook geen standaardetiket met AVI-aanduiding en verwoording '1^{ste} lezers' voor het boek wordt aangemaakt. 'Eerste leesboekjes' is bovendien geen etiketgenre. Het boek krijgt daarom een standaardetiket met in de signatuur de eerste letters van de auteur, mogelijk wel de aanduiding ML als het genre 'Makkelijk lezen' is toegekend of / en een ander genre indien van toepassing.
- 2) AVI-boekjes vanaf **AVI 6 / AVI M5 krijgen geen aanduiding op het etiket**, maar wel een genre indien van toepassing. Bibliotheken die dat wensen kunnen uiteraard een aanduiding opnemen op een apart etiket bovenaan het boek. Dit maakt echter géén deel uit van de standaard.
- 3) Bij boekjes met **doelgroep vanaf 9-11 primeert het genre op het AVI-niveau**, dus ook als deze een AVI 1-5 hebben. Al deze boekjes krijgen een ML-aanduiding.³
- 4) Dit impliceert ook dat bij een aantal boekjes die **meer dan één AVI-code** hebben, niet alle AVI's op de rug komen te staan. We denken hierbij met name aan de groeiende groep van samenleesboekjes en groeiboekjes.

¹ Sinds maart 2020

² Hoewel er aanvankelijk werd aangestuurd op het gaan gebruiken van één soort AVI in de standaard, blijkt de onduidelijkheid over de overschakeling naar en de merites van het nieuwe systeem nog steeds te groot. We zullen dus beide avi-systemen voorzien tot er meer duidelijkheid is.

³ Beslist op de Werkgroep van 9 oktober 2012

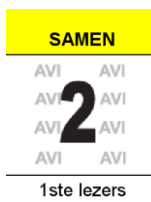
Groeiboeken [hebben geen eigen genre, maar zijn herkenbaar omdat ze meer dan 1 AVI-niveau krijgen] bevatten bijvoorbeeld vier verhalen, van AVI 1 tot AVI 5. Onderzoek wijst uit dat het voor dergelijke boekjes opportuun is om de boekjes **in te delen bij het hoogste niveau**⁴ – zo heeft de beginnende lezer een succeservaring wanneer hij/zij de verschillende verhalen leest.

Vb. *'Het grote AVI-leesboek'*, Pieter Van Oudheusden (met AVI 1,2,3,4,5)



Samenleesboeken [herkenbaar door genre 'samenleesboeken'] bevatten een eenvoudige tekst bedoeld voor de beginnende lezer, en een moeilijker tekst voor een taalcoach zoals een ouder. Deze worden dan weer best **ingedeeld op het laagste AVI-niveau**.

Vb. *'Poef doet de pan'*, Bies Van Ede (met AVI 2 en AVI 4)



Het feit dat het over een groei- of samenleesboekjes gaat, wordt ook **geëxpliciteerd** in het bovenste (gekleurde) veld door een verwoording '**groei**' of '**samen**'.

Als een boek zowel een groeiboek (met verschillende AVI-niveaus) is als een samenleesboek (met een eenvoudige tekst voor de beginnende lezer en een moeilijkere tekst voor de taalcoach), dan krijgt de verwoording '**samen**' voorrang op de verwoording '**groei**' op het etiket (in bovenste veld) en komt bijgevolg ook het laagste AVI-niveau op het etiket.

! Opgelet bij groeiboeken en samenleesboeken:

- 1) een boekje krijgt de aanduiding '**groei**' alleen als het **meer dan 2** AVI-niveaus heeft in de beschrijving uit de groep AVI 0-1-2-3-4-5 / Start-M3-E3-M4-E4.
- 2) Hogere AVI-niveaus verschijnen NIET op het etiket bij groeiboeken. Het hoogste niveau dat op het etiket verschijnt is AVI 5 of AVI E4, zelfs al zijn er op het boek

⁴ Het hoogste niveau op de standaardetiketten is **ook voor groeiboeken** beperkt tot AVI 5 of AVI-E4, door de afspraak: We geven het AVI-niveau op het standaardetiket aan bij de eerste leesboekjes (AVI 0,1,2,3,4,5 / Start,M3,E3,M4,E4) – maar niet meer voor hogere niveaus.

zelf hogere AVI's opgenomen. Die werkwijze vloeit voort uit de afspraak: We geven het AVI-niveau op het standaardetiket aan **bij de eerste leesboekjes (AVI 0,1,2,3,4,5⁵ / Start,M3,E3,M4,E4)** – maar niet meer voor hogere niveaus.

- 3) de **verwoording 'groei' of 'samen'** komt enkel voor op het etiket als er **tenminste twee AVI's** opgenomen zijn in het record. Groeiboeken of samenleesboeken die geen gebruik maken van de AVI-niveaus krijgen dus ook geen verwoording op het etiket.

1.4 Veld 5: Deelaanduiding

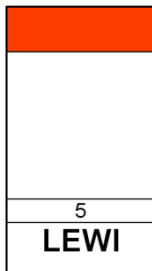
Een deelaanduiding wordt voorzien bij beperkt meerdelige publicaties die in een vaste volgorde gelezen kunnen worden, zoals trilogieën en andere cyclussen, detective-, thriller-, en fantasyreeksen, ... (bv. In de ban van de ring, Het land Narnia, Dagboek van een muts...).

Ook reeksen die niet op de primaire bron voorkomen, maar die door de auteur, de uitgever of het lezerspubliek van deze publicaties toch als reeks worden bestempeld, krijgen een reeksveld en dus een deelaanduiding op het etiket.

Reeksen met veel subreeksen (bv. de verschillende reeksen rond het personage Geronimo Stilton en familie), puur formele reeksen of 'uitgeversreeksen' (bv. Rainbow Pockets, Zoeklicht,..), prentenboeken en kijkboeken krijgen geen deelaanduiding op het etiket.⁶

De deelaanduiding bestaat uit een **cijfer in veld 5**.

Vb. *'De zeereis van de Dageraad'*, C.S. Lewis



Het volgnummer in het etiketveld in OpenVlacc wordt afgeleid uit het reeksveld 490, indien zo gemarkeerd door de catalograaf (= voorzien van een 2^{de} indicator 9). Dit volgnummer wordt de deelaanduiding op het standaardetiket.

1.5 Veld 6: Signatuur auteur

Bij de AVI-boekjes blijft dit veld blanco. De meerwaarde van de signatuur voor de gebruiker is gering; het is een overkill aan informatie die voor de doelgroep niet echt

⁵ Sinds maart 2020

⁶ De nieuwe werkwijze voor deelaanduidingen is van kracht sinds november 2019

betekenisvol is. Voor de bibliotheekmedewerker geldt dat men zelden de vraag krijgt naar een specifieke titel, en daarentegen wel de boekjes 'op volgorde' zou moeten houden: geen evidente zaak in een dergelijke afdeling.

Voor alle andere boekjes volgen we de regelgeving voor de [volwassenen](#) (pg 12 en verder)

2 Etikettering fictie en non-fictie 0-5 jaar

Vooraf :

- Het gebruikersgemak staat steeds centraal
- Het Standaardetiket fictie/non-fictie 0-5 jaar vertrekt van het nieuwe classificatiesysteem Kleuter ZIZO.
- Het is ontworpen om een maximum aan plaatsingen mogelijk te maken. De bibliotheek kan naar eigen inzicht en naargelang de grootte van de collectie boekjes plaatsen op hoofdrubriek (kleur), deelrubriek (icoon) of groeirubriek (verwoording). Ze kan de boekjes binnen de rubriek alfabetisch plaatsen. Ze kan anderstalige boekjes en boekjes zonder woorden apart opstellen. Ze kan informatieve boekjes apart opstellen. Ze kan peuterboeken apart opstellen.

2.1 Vormgeving, oriëntatie & plaats van het etiket

Er worden twee versies van het etiket ontwikkeld: formaat 2*4 en formaat 2*9. Deze zijn in de handmatige biblioprint te vinden als STANDAARD Kleuter ZIZO 2*9 en STANDAARD Kleuter ZIZO 2*4.

2.1.1 Het 2*9 etiket

Het 2*9 – etiket heeft 5 subvelden. De oriëntatie van het etiket is horizontaal. Het etiket is bedoeld om bovenaan op het voorplat van het boek te kleven.

| | | | |
|----------|----------------------|----------|----------|
| 1 | 2 3 | 4 | 5 |
|----------|----------------------|----------|----------|

Veld 1 : icoon hoofdrubriek + kleur deelrubriek 1

Veld 2 : verwoording deelrubriek 2

Veld 3: taal / zonder woorden

Veld 4: informatief/peuterboek

Veld 5: signatuur

2.1.2 Het 2*4 etiket

Het 2*4 etiket heeft 4 subvelden. De oriëntatie van het etiket is **verticaal**. Het etiket is bedoeld om onderaan op de **rug** van het boek te kleven.

| |
|---|
| 1 |
| 2 |
| 3 |
| 4 |

- Veld 1 : taal / zonder woorden
- Veld 2 : icoon hoofdrubriek + kleur deelrubriek 1
- Veld 3: informatief/peuterboek
- Veld 4: signatuur

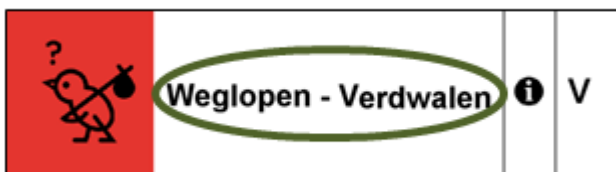
2.2 Kleur + Icoon

Er zijn 10 kleuren in Kleuter ZIZO: een voor elke hoofdrubriek.
 Er zijn 65 iconen in Kleuter ZIZO: een voor elke deelrubriek 1.
 Het 2*2 **icoon** met **achtergrondkleur** komt in veld 1 van het etiket.



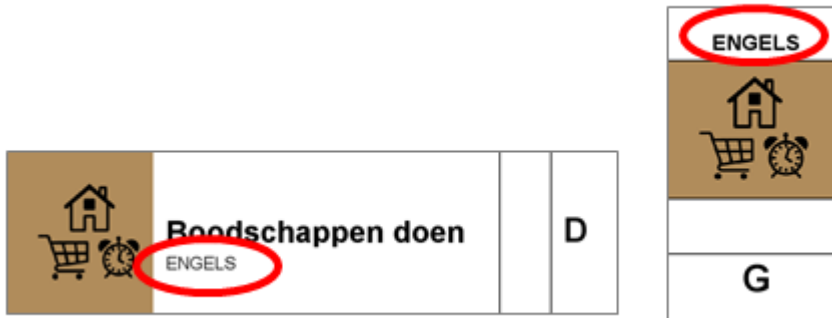
2.3 Verwoording groeirubriek

Er zijn 77 verwoordingen: één voor elke deelrubriek 2.
 De verwoording van de deelrubriek 2 komt in veld 2 van het 2*9 etiket.
 De verwoording wordt niet opgenomen op het 2*4 etiket.



2.4 Taalaanduiding

Anderstalige werken krijgen een taalaanduiding.
 De taalaanduiding komt in veld 3 van het 2*9 etiket. De taal wordt **voluit** geschreven.
 De taalaanduiding komt in veld 1 van het 2*4 etiket. De taal wordt **zo voluit mogelijk** geschreven (binnen de restrictie van 10 letters)
 Bij Nederlandstalige werken blijft het veld voor de taalaanduiding leeg.

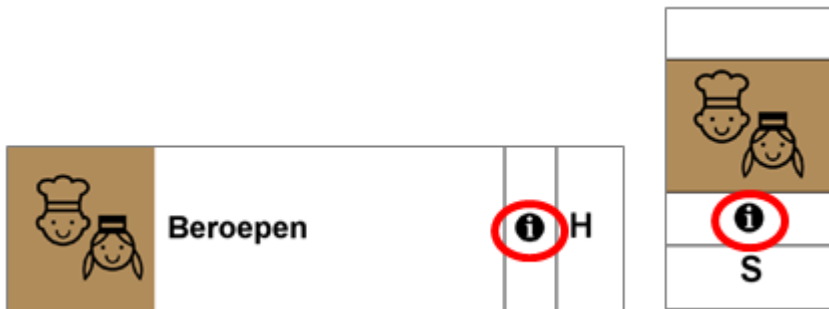


Bij boekjes met het genre 'prentenboeken zonder woorden' komt er een aanduiding in het taalveld: doorhaalde letters aæ.

2.5 Informatief – Peuterboeken

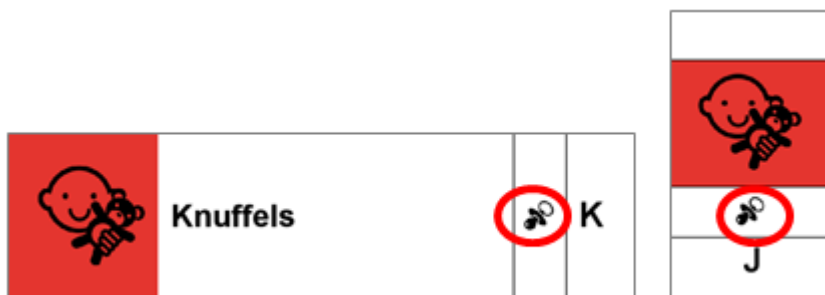
Non-fictieboekjes krijgen een aanduiding om aan te geven dat het om informatieve boekjes gaat. We gebruiken hiervoor het gekende 'info'-teken. Bij fictieboeken blijft dit veld blanco⁷.

De informatief-aanduiding komt in veld 4 op het 2*9 etiket en veld 3 op het 2*4 etiket:



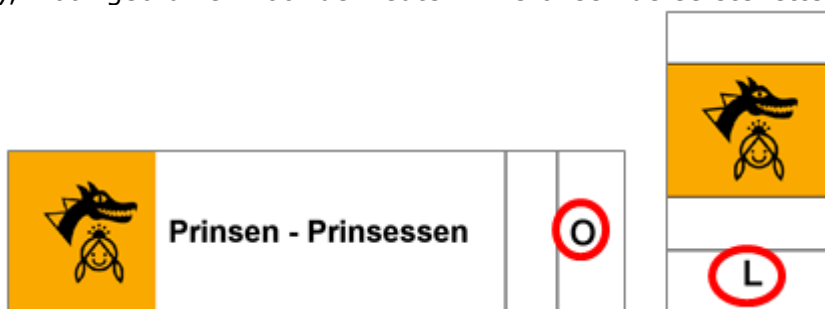
Peuterboekjes (Vlacc leeftijds aanduiding 0-2) krijgen een extra aanduiding op de plaats van de informatief-aanduiding.

⁷ In OpenVlacc zijn in de praktijk alleen boekjes voor de doelgroep 3-5 jaar ontsloten als non-fictie. Boeken voor de doelgroep 0-2 zullen m.a.w. nooit als non-fictie ingevoerd worden en krijgen bijgevolg ook nooit een 'info'-teken op het etiket.



2.6 Signatuur

We volgen de regelgeving die we eerder opstelden voor de [volwassenen](#) (pg 10 en verder), maar gebruiken voor de kleuter ZIZO alleen de eerste letter (i.p.v. de eerste 4)



2.7 Voorleesverhalen, sprookjes, gedichten

Voor de sprookjes, voorleesverhalen en gedichten wordt het etiket aangemaakt onder het sjabloon STANDAARD jeugd fictie 6-14 waarbij de keuze voor leeftijd 0-5 een eigen kleur oproept (RGB 191, 147, 204).



2.8 Handmatige aanmaak in Biblioprint

Via Biblioprint kunnen de Kleuter ZIZO etiketten als volgt worden aangemaakt:

2*9 etiket :

1. Kies type Standaard Kleuter ZIZO 2*9
2. Kies de Kleuter-ZIZO rubriek in het dropdown-menu.
Na de keuze vult biblioprint veld 1 en veld 2 (icoon & verwoording) in
3. Kies eventueel een taal of 'zonder woorden' (veld 3)
4. Kies eventueel 'informatief' of 'peuterboek' (veld 4)
5. Vul de signatuur in (veld 5)

2*4 etiket:

1. Kies type Standaard Kleuter ZIZO 2*4
2. Kies de Kleuter-ZIZO rubriek in het dropdown-menu.
Na de keuze vult biblioprint veld 2 (icoon) in
3. Kies eventueel een taal of 'zonder woorden' (veld 1)
4. Kies eventueel 'informatief' of 'peuterboek' (veld 3)
5. Vul de signatuur in (veld 4)

2.9 ISBN-scan aanmaak in Biblioprint

Zie [handleiding ISBN-scan](#)

3 Etikettering non-fictie 6-15+

Vooraf :

- Het gebruikersgemak staat steeds centraal
- Het standaardetiket vertrekt van het al lang bestaande en breed gebruikte ZIZO Jeugd-classificatiesysteem.
- Het verticale standaardetiket is een oplossing voor bibliotheken die voorheen de 6-8 boekjes via de Mini ZIZO ontsloten en opstelden en de informatief 6-14 boeken niet reliëfloos tussen de andere ZIZO Jeugd-boeken (met doelgroep 6-8 jaar of 9-11 jaar) willen plaatsen. Via de leeftijdskleur op dit etiket kunnen ze ervoor kiezen om de verschillende doelgroepen binnen ZIZO Jeugd visueel van elkaar te of ze desgewenst apart opstellen.

3.1 Vormgeving, oriëntatie & plaats van het etiket

Er worden twee versies van het etiket ontwikkeld. Deze zijn in de handmatige Biblioprint te vinden als 'STANDAARD jeugd ZIZO horizontaal 2*9' en 'STANDAARD jeugd ZIZO verticaal 2*9'.

Voor beide etiketten gebruiken we de gekende **ZIZO Jeugd-iconen**.

De iconen worden iets **groter** dan het geval was op de voorgedrukte etiketten.

Het **kader** rond de iconen **verdwijnt**.

De **kleuren** zijn dezelfde als op de voorgedrukte etiketten. Er kan een kleurverschil zijn tussen voorgedrukte en zelf geprinte etiketten, maar beide kunnen door elkaar gebruikt worden.

We drukken in tegenstelling tot wat het geval was bij de voorgedrukte etiketten en de eerder in Biblioprint voorziene sjablonen, **niet het volledige etiket in kleur** af. Alleen het icoon wordt op een gekleurde achtergrond afgedrukt. Dit uit economische overwegingen, en naar analogie met de etiketten van de Kleuter ZIZO en de ZIZO volwassenen.

3.1.1 Horizontaal 2*9 etiket

Het horizontale 2*9 – etiket heeft 3 subvelden (waarvan er in principe maar 2 gebruikt worden).

Het etiket is bedoeld om onderaan het boek te kleven, het icoon op de rug en de tekst omgeplooid op het voorplat.

| | | |
|---|---|---|
| 1 | 2 | 3 |
|---|---|---|

Veld 1: icoon deelrubriek/groeirubriek + kleur hoofdrubriek

Veld 2: verwoording deelrubriek/groeirubriek

(Veld 3: leeftijdskleur. Standaard niet ingevuld op dit etikettype)

3.1.2 Verticaal 2*9 etiket

Het verticale 2*9 – etiket heeft 3 subvelden.
Het etiket is bedoeld om onderaan de rug van het boek te kleven.

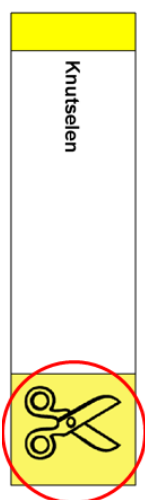


Veld 1: icoon deelrubriek/groeirubriek + kleur hoofdrubriek
Veld 2: verwoording deelrubriek/groeirubriek
Veld 3: aanduiding leeftijd (kleur)

3.2 Kleur + icoon

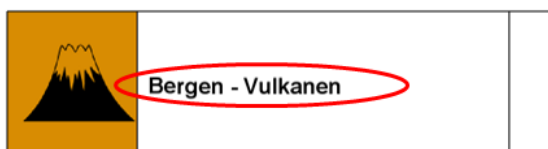
Er zijn 12 kleuren in ZIZO jeugd; één voor elke hoofdrubriek.
Er zijn 185 iconen, één voor elke deelrubriek/groeirubriek
Het 2*2 **icoon** met **achtergrondkleur** komt in veld 1 van het horizontale en veld 3 van het verticale etiket.





3.3 Verwoording rubriek

Er zijn 185 verwoordingen: één voor elke deelrubriek / groeirubriek.
De verwoording komt in veld 2 van het horizontale en het verticale 2*9 etiket.



3.4 Aanduiding leeftijd

De leeftijd wordt niet geëxpliciteerd op de horizontale etiketten.

De leeftijd wordt geëxpliciteerd op de verticale etiketten. Ze wordt aangegeven door **brede categorieën zonder explicitering van de leeftijden, en met een kleurencode**. Voor de indeling vallen we terug op de indeling en kleuren die we ook voor de jeugd fictie gebruiken.

| Leeftijd | Kleur | RGB |
|----------|-------|-------------|
| 6-8 | Geel | 255,255,0 |
| 9-11 | Rood | 255, 60, 20 |
| 12-14 | Blauw | 110,210,255 |
| 15+ | Grijs | 160,160,160 |

Deze indeling laat vrijheid bij de opstelling toe: men kan kleuren door elkaar zetten, de 'gele' 6-8 jaar boeken apart zetten,...



3.5 Handmatige aanmaak in Biblioprint

Via Biblioprint kunnen de ZIZO jeugd - etiketten als volgt worden aangemaakt:

Horizontaal 2*9 etiket :

1. Kies type Standaard horizontaal ZIZO jeugd 2*9
2. Kies de ZIZO jeugd rubriek in het drop down-menu
Na de keuze vult Biblioprint veld 1 en veld 2 (icoon & verwoording) in
3. Veld 3 blijft in de standaard blanco – maar er kan een leeftijdskleur gekozen worden

Verticaal 2*9 etiket:

1. Kies type Standaard verticaal ZIZO jeugd 2*9
2. Kies de ZIZO jeugd rubriek in het drop down-menu.
Na de keuze vult Biblioprint veld 2 en veld 3 (icoon & verwoording) in

3. Kies de leeftijdsgroep (veld 1)

3.6 ISBN-scan aanmaak in Biblioprint

Zie [handleiding ISBN-scan](#)

Opgelet: de 15+ non-fictie boeken genereren een etiket volgens de opmaak voor de volwassenen.